

کنترل سیلاب

هنگام بارش باران و برف، مقداری از آب جذب خاک و گیاهان می‌شود، درصدی تبخیر می‌شود و باقیمانده نیز جاری شده که رواناب نامیده می‌شود. سیلاب زمانی روی می‌دهد که خاک و گیاهان نتوانند بارش را جذب نموده و در نتیجه کانال طبیعی رودخانه کشتش گذر دهی رواناب ایجاد شده را نداشته باشد. بطور متوسط تقریباً ۳۰ درصد بارش به رواناب تبدیل می‌شود که این میزان با ذوب برف هم افزایش می‌یابد. سیلاب‌هایی که بصورت متفاوت روی می‌دهند و منطقه‌ای به نام سیلابدشت را بوجود می‌آورند.

سیلاب‌های رودخانه اغلب ناشی بارش‌های شدید می‌باشد، تلفات جانی این تند سیلاب‌ها که در حوزه‌های کوچک بوقوع می‌پیوندند عموماً بیشتر از تلفات جانی سیلاب رودخانه‌های بزرگ می‌باشند.

روشهای اصلی پیشگیری و مهار سیل شامل:

توسعه فعالیت‌های آبخیزداری و آبخوانداری در سطح حوزه‌های آبخیز از طریق احداث سیل بندها،

مخازن، کانالهای سیلاب و احیاء پوشش گیاهی می‌باشند.

شنبه‌های آموزشی

۸ خرداد ۱۴۰۰

29 May 2021

۱۷ شوال ۱۴۴۲

سازه های کنترل جریان مانند سدها، سیل بندها، کانال های سیل بنحوی طراحی می شوند تا سیلاب با دوره بازگشت معین، حفاظت از مناطق را به انجام برسانند. این سطح ایمنی بر اساس ملاحظات اقتصادی، تمایلات جوامع مربوطه، اثرات زیست محیطی و عوامل دیگر تعیین می شود. مهندسين می توانند سازه ها را بنحوی طراحی کنند که سطح ایمنی بالا را تضمین کند، لذا در حوزه های آبخیز مشرف به شهرها و مراکز جمعیتی لازم است تا برای برآورد ریسک، سود هزینه سازه ها، پادسیل سازی شهری، بیمه سیلاب و سایر موارد برای دوره ۳۰ ساله، دوره بازگشت سیلاب را حداقل ۵۰۰ ساله در نظر می گیرند.

وضعیت آبخیزداری در ایران

آبخیزداری مدیریت منابع زیست محیطی یک آبخیز است به نحوی که به بهترین وجه بهره برداری مداوم از این منابع را بر آورده نماید.

تعریف
حوزه آبخیز

آبخیز پهنه ای است که تمام رواناب ناشی از بارش وارد بر آن را یک رودخانه، آب رو، دریاچه و یا یک آب انباشت دریافت می نماید.

اقدامات مکانیکی	بند خاکی، بندهای رسوبگیر ملالی، گابیونی، وختکه چین
اقدامات بیولوژیکی	نهال کاری، بذر کاری، بذر پاشی، کبک کاری
اقدامات بیومکانیکی	سکو بندی، تراس بندی، بانک بندی، همراه با تقویت پوشش گیاهی
اقدامات مدیریتی	حفاظت و فرقی آبیاری، مراقبت و نگهداری

انواع اقدامات آبخیزداری